

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

analyse

HERLOVIANEREN

MEDLEMS-
BLAD
FOR
HERLOVIANERSAMFUNDET

67. ÅRGANG

NUMMER 68

DECEMBER 1989

TROLLEFEST

LØRDAG DEN 20. JANUAR 1990 kl. 18.00

Den Kongelige Skydebane, SØLYST, Emiliekildevej 2, 2930 Klampenborg.

MENUEN består af:

Velkomstdrink - Lillet blanc

*Lunt gåsebryst m. salat og orangedressing
med hvidvin - Moncadour Cordier ad libitum*

*Oksehøjreb m. svampeflan, rødvinsauce og sauce Béarnaise
med rødvín - Moncadour Cordier ad libitum*

*Fragilitéroulade med solbærsorbet, kokosparfait og abrikossauce
med White Port - Hutcheson ad libitum*

Kaffe med en avec efter ønske

Ovenstående til en KVERTPRIS alt incl. til KUN kr. 500,00

Trolletaler: Forstanderen, kammerherre Aage Wolff-Sneedorff

Jubilarer fra årgangene '19, '29, '39 samt æresmedlemmer inviteres med ledsagere som Herlovianersamfundets gæster.

Smoking eller tilsvarende.

Send venligst check på samlet beløb samt tydelig angivelse af navn, årgang samt navn på evt. ledsager(ere) på den skriftlige tilmelding til:

Næstformand Aase Randstoft

Duevej 24, 6.

2000 Frederiksberg

SENESTE TILMELDING:

Fredag, 5. januar 1990.

BRUNNEN
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Eftersommeren på skolen var meget smuk i år. Her er et par kig over Den røde Plads; øverst mod Mygningen, nederst mod Stalden. Det var her, der tidligere var Vus og cykelskure.

Herlovianer- samfundet

BESTYRELSE:

Formand:

Direktør Thomas E. Jermiin
Bernstorffsvej 176
2920 Charlottenlund
31 63 66 67
Kontor 33 15 71 20

Næstformand:

Chefsekretær Aase Randstoft

Medlemmer:

Vicedirektør George Yelken
Advokat Jan Trier
Læge Niels Heegaard
Direktør Kaj Vang-Lauridsen
Sekondløjtnant
Paul Henrik Østergaard

Herlovianeren

Redaktion:

Oberst N.E.A. Møller
Holsteinborgvej 100
4243 Rude
53 75 92 01

Personaliaredaktør:

Fuldmægtig, cand.polit.
Henrik Bahn-Petersen
Solvej 8, 1.tv.
3400 Hillerød
42 26 92 46

Indleveringsterminer:

1. feb. til marts nr.
1. maj til juni nr.
1. sept. til okt. nr.
1. nov. til dec. nr.

Adresseforandringer:

Se næstsids side

Tryk:

Dagbladets Trykservice
4100 Ringsted

ISSN: 0901-7712

Vores formand hæver røsten

Vor fortræffelige redaktør har bedt om nogle »Høvdingeord«, hvilket jeg indtil sidste uge egentlig ikke følte trang til at udtale, idet jeg mente, Samfundet fungerede godt i sin stille form. Men i sidste uge hændte der noget, som ikke var tilfredsstillende.

Lad mig indlede med at fortælle lidt om, hvad jeres generalforsamlingsvalgte bestyrelse går og gør: Vi forsøger, så meget tiden tillader det, at være bindeled gammelherlovianere imellem og mellem gammelherlovianere og skolen, vi forsøger at holde styr på 1100-1200 adresser, vi udfører hvervekampagner, vi arrangerer Mortens Aften, Rusfest, Trollefest og andre sammenkomster, og vi har en ret hyppig og meget god kontakt til skolen. Alt i alt synes vi, vi gør et rimeligt stykke arbejde og bruger rimelig megen tid på, at vort 139-årige Samfund bestandigt kan leve op til sin formålsparagraf.

I år havde vi besluttet at adskille Rus- og Trollefesten og havde valgt at indføre årets russer i det gamle Samfund ved en Mortens-aften fest, som annon-

ceret i sidste nr. af Herlovianeren. Vi havde regnet med stor tilstrømning af russer og deres ledsagere og med en vis tilslutning fra tidligere klasser, fordi det jo altid er morsomt at høre nyt fra Skolen og - måske endnu morsommere - at fortælle de unge om sin egen skoletid, og vi havde sat en pris, der absolut var til at betale. Kort fortalt mente vi, at der hurtigt ville melde sig 80, som var limit. Onsdag før fredagen (Mortens-aften) havde der inkl. bestyrelse med ledsagere meldt sig 22. 22 af vel 2000 mulige! Det var jo ikke mange, men vi i bestyrelsen besluttede, at så kunne aftenen blive så meget desto hyggeligere. Restauranten følte sig noget besveget, for man havde sagt nej til to selskaber på grund af vor reservation, men man var naturligvis indstillet på at huse os 22. Der kom 16! Seks udeblev uden afbud, så nu har jeg i hvert fald ét emne til min tale ved næste dimission på skolen!! Det blev i øvrigt en meget hyggelig aften. Anden var stor, fed, saftig og rigelig (vi havde jo 22 couverter at tage af), æblekagen, som vor mor lavede den, og

vinen flød i stride strømme. Der var taler om og for Samfundet, om »gamle« dage og varm tilslutning fra Russerne til den bedagede skoleelevforening.

Nu har harmen lagt sig, og jeg vil gerne sige tak for en dejlig aften til alle, der deltog.

Og så til de næste vigtige punkter i Herlovianersamfundets regi:

Trollefesten, som annonceret på forsiden, bliver afholdt på Sølyst i Klampenborg *lørdag den 20. januar*. Jeg ved, det er dyrt, men jeg tror, jeg kan love den bedste oplevelse for pengene. Så hold igen på juleudskejelserne og und jer selv den oplevelse at være med til denne festligholdelse af Herluf Trolles 474 års fødselsdag.

Dernæst *generalforsamlingen*. I år hørte kun alt for få professor Flemming Tholstrup's ('24) causeri over skolen i næsten nyere tid. Der bliver også »underholdning« til næste års generalforsamling den *21. marts*, ligesom der vil være natmad og en dram for absolut rimelige penge. Reservér aftenen, der ikke bliver sen, og kom og giv dit besyv med.

Endelig fejrer Herlovianersamfundet Herlufsholms *425 års jubilæum den 23. maj* ved en festlig aften på på skolen. Vi vil arrangere bus fra og til København og nyde underholdning, taler, mad og drikke ved skolens bord. Jeg opfordrer også til, at alle, der har muligheden, slutter op om denne begivenhed.

Mine »høvdingeord« går således ud på, at I skal bruge Herlovianersamfundet. Helt og aldeles for jeres egen skyld - og en lille, bitte smule for vores.

De varmeste hilsener til alle fra

Thomas Jermiin

Herlufsholm-Fonden

Af Niels Pontoppidan ('49),
Fondens formand

Jeg vil gerne kort fortælle om Herlufsholm-Fonden, navnlig for at henlede gamle herlovianeres og andre interesse-redes opmærksomhed på mulighederne for økonomisk støtte til børn og unge, som bliver optaget på Herlufsholm.

Fonden har årlige indtægter på ca. 700.000 kr. Hertil kommer et årligt tilskud fra Lindberg-legatet på ca. 550.000 kr., således at vi ialt har indtægter på 1.250.000 kr. Efter henlæg-gelser til konsolidering af formuen og dækning af administrationsudgifter har vi godt 1.100.000 kr. til disposition.

Vores formål er - som sikkert bekendt - at yde økonomisk støtte til opretholdelse og videreførelse af Herlufsholm som selvejende stiftelse. Ifølge fundatsen

kan dette bl.a. ske ved at yde tilskud til kontingentnedsættelser. I fuld overens-stemmelse med skolens ledelse tillæg-ger bestyrelsen denne side af Fondens virksomhed højeste prioritet. Det gør vi, fordi det er vigtigt for Skolen, at egne børn og unge ikke af økonomiske grunde afholder sig fra at søge optagelse.

Kontingentet for kostelever udgør i skoleåret 1989/90 45.000 kr. Selvom det ikke er højt sammenlignet med andre kostskoler, og slet ikke når man tager hensyn til, hvad Skolen har at tilbyde, er det selvfølgelig et ikke helt ringe beløb. Det er da også sådan, at 20% af kosteleverne får kontingentnedsættelse. Det er her, Fonden i samarbejde med Skolen kan træde til. Tilskud kan

ydes til elever på alle klassetrin - altså også 6. og 7. klasse. Udgangspunktet er, at tilskuddet udgør et beløb, der sammen med evt. offentlige tilskud svarer til halvdelen af kontingentet, men efter behov kan der også ydes større tilskud.

Ud over trangsbestemt støtte yder vi tilskud til kontingentnedsættelse for disciple, som i forvejen har brødre eller søstre på Skolen - såkaldte søskende-moderationer.

Bestyrelsen har gerne ad denne vej villet gøre opmærksom på Fondens eksistens. Vi tilstræber selvfølgelig at bruge de midler, som vi forvalter, bedst muligt, og vi håber på, at vi hermed kan bidrage til, at dette blads læsere vil tage støttemulighederne i betragtning ved evt. overvejelser om at sende deres børn på Herlufsholm, ligesom vi vil opfordre til, at gamle herlovianere er med til at sprede det gode budskab til venner og bekendte. □

Herlovianersamfundets »problembørn«

Af Aase Randstoft, næstformand

Der er i og for sig intet odiøst i at flytte bopæl. Det er besværligt, og det kræver et stort forarbejde, dels med pakningen, dels med at meddele sine omgivelser, hvor i verden man nu skal bo.

Man glemmer let et par medlemskaber i farten - det sker også for Herlovianersamfundets medlemmer. Det er selvfølgelig tilgiveligt - men volder en del besvær for os, der skal igennem følgende procedure:

1. Herlovianeren og girokort kommer retur
2. Forsendelse fra kasserer til kartoteksfører
3. Hvis adressen er kendt af postvæsenet, skal den ændres i kartoteket, og brevet påny fremsendes.
4. Hvis adressen er ubekendt på retur-forsendelsen, skal der brev fra kar-

toteksføreren til årgangsrepræsentanten.

5. Hvis årgangsrepræsentanten ikke kender adressen/ikke svarer - ja, så er vi på den - og vi har ingen chance for at opdrive adressen og sende kommende post ud til vort medlem!
6. Så skriver medlemmet et fortørnet/spørgende brev til os, - herudaf kan vi måske se afsenderadresse! Hvis ikke, er vi lige vidt! - og vort medlem undrer sig!

Alle ovennævnte 6 punkter forhindres let, hvis du husker ved flytning at melde både gammel adresse og telefonnummer og fuld ny adresse, nyt telefonnummer samt din årgang.

Desværre har vi af økonomiske grunde ikke mulighed for at have ansat personale til at varetage det telefo-

niske og skriftlige arbejde, som et sådant kartotek egentlig kræver, derfor er det en stor hjælp, at I meddeler bestyrelsen selv de mindste ændringer - og helst skriftligt.

Ligeledes vil jeg bede alle årgangsrepræsentanterne være opmærksomme på at melde tilbage, når I via jubilæer eller almindelige sammenkomster bliver klar over, at der er adresseændringer.

Nu skal man jo ikke skælde ud på dem, »der møder op i kirken hver søndag« for at ramme dem, der ikke kommer, men i stedet vil jeg takke for den hjælp, vi i Herlovianersamfundets bestyrelse får fra de af vore medlemmer/årgangsrepræsentanter, der er flinke til at kontakte os.

God jul. □

Sven Clausens vidnesbyrd

Blandt de få forfattere, hvis navne er optegnet på listen over herlovianere, dimitterede såvel som ikke-dimitterede, er Sven Clausen ('11) en af de mest originale og alsidige. Hans virke strakte sig over perioden mellem de to verdenskrige, besættelsestiden og 10-15 år derefter. Han var ikke blot lyriker og dramatiker, men også politisk essayist, banebryder inden for sprogrøgten og juridisk videnskabsmand, der sluttede sin løbebane som professor i statskundskab.

Sven Clausen følte sig altid nært knyttet til Herlufsholm. Hvordan skolen så på ham, får man et indtryk af gennem de vidnesbyrd, en af hans lærere gennem alle årene dernede, daværende adjunkt Paul Gøtzsche («Geden»), gav ham i hans yndlingsfag, dansk og historie. Desværre mangler vidnesbyrdet fra 5. klasse, i december 1908. *Frantz Wendt ('23)*

1. klasse. Dansk og historie. December 1904.

»Sv. Clausen har vist ganske gode evner; han fortæller kvikt både mundtlig og skriftlig og lærer sine lektier ret let. Men han er indolent, til tider noget uopmærksom og er tilbøjelig til at tage mine tilrettevisninger som unyttig ordspild fra min side«.

2. klasse. December 1905.

Dansk og historie.

»S. Clausen - efter min mening en velbegavet dreng - overrasker mig jævnlig ved sin mangel på forståelse af dansk grammatik og ved sin mærkelige bogstavering. Han fortæller meget forstandigt, skriftligt og mundtligt, og lærer sine lektier ganske ordentligt, omend han ikke er videre flittig. Hans opførsel har ingenlunde været dadelfri, hans indflydelse i klassen er ikke god, så man af og til ligefrem må advare kammeraterne mod ham, og nogle af dem tager bestemt afstand fra ham«.

3. klasse. December 1906.

Dansk, historie, skrivning.

»S. Clausen er et hurtigt, kvikt hoved med megen interesse og god forståelse (undtagen af grammatiske spørgsmål), men han er ikke nøjagtig med sit arbejde, som retskrivningen i hans stile viser. I skrivning kejtet og tarvelig; hans opførsel i dette halvår upåklagelig«.

4. klasse. December 1907.

Dansk, historie.

»S. Clausen har svage punkter (analyse, retskrivning), men hører ellers til de flinkeste og fornøjeligste i klassen«.

6. klasse. December 1909.

Historie og oldtidskundskab.

»Clausen havde i fjor ingen interesse for ok og forsømte det. I år har han taget bedre fat; derhos har han igen fået fat på sit yndlingsfag historie, hvori han er ualmindelig dygtig, ja fremragende frem for denne i det hele flinke klasse«.

6. klasse. Marts 1910. Historie.

»S. Clausen stadig meget int(eresse- ret), utvivlsomt den flinkeste«.

7. klasse. December 1910.

»S. Clausen er en sjældent dygtig discipel; har mange og gode kundskaber og tilegner sig let og med interesse, hvad der endnu er nyt for ham«.

7. klasse. Marts 1911.

(Sidste før studentereksamen).

»S. Clausen er stadig den første i sin klasse i kundskaber og forståelse; han er ualmindelig flink i historie«.

□

Herlovianere i Danmarks Pantheon

Af Frantz Vendt ('23)

Ved i ledige stunder at gennemblade den seneste - tredie - udgave af Dansk Biografisk Leksikon har jeg noteret mig, hvilke herlovianere - døde og endnu levende - den omfatter. Tallet er 190. Men det er sikkert et minimum, da redaktionen af leksikonnet er noget usystematisk med oplysningerne om de biograferedes skoleforhold.

Den ældste dipel, som omtales, er den i Halland i 1563 fødte *Hans Jensen Alan*. Han havde været i huset hos Birgitte Gøye, før hun satte ham på Herlufsholm. Han blev student i 1582, studerede i udlandet og blev 1597 af Arild Huitfeldt kaldet til rektor på Herlufsholm. Her virkede han, til han i 1602 blev professor ved universitetet, en post han beklædte til sin død i 1631.

Den yngste biograferede dipel er forfatteren *Sven Holm* ('58).

Medlemsfortegnelse

Af administrative grunde bringes næste medlemsfortegnelse ikke med nærværende nummer, men i martsnummeret.

Der er altså endnu tid til at indsende rettelser og supplerende oplysninger til næstformanden, chefsekretær Aase Randstoft.

Se blanket hertil på næstsidste side.

GNISTEN

afslutter

Ja, så er organist Andreas Larsen nået til nutiden i sit erindringsstogt gennem de mange år, som er gået, siden han begyndte sit virke på Herlufsholm i 1937.

HERLOVIANEREN viderbringer mange læseseres ofte udtalte glæde over, at Gnisten har ladet så mange få del i disse minder.

Men hvorfor har INGEN reageret på henstillinger om indsendelse af billeder af eller med relation til Gnisten? Kan vi dog ikke få lavet en montage i næste nummer? Materialet skal være hos redaktøren senest 1. februar 1990. Alt returneres efter afbenyttelsen.

Nu troede jeg lige, at det snart kunne være nok med mine små opnoteringer af ting, der har gjort indtryk på mig i mit snart lange liv på Herlufsholm. Og så beder redaktøren mig minsandten om endnu et bidrag - og helst endnu længere end sædvanligt. Jeg har jo nok været så temmelig »u-faustsk« i min måde at finde mig til rette på, for det, der medførte den herres slutkapitel: »verweile doch, du bist so schön« - må jeg bekende, har fulgt mig hele tiden, ikke som en trussel eller opsigelse af en djævelpagt, men tværtimod som en luft, hvori jeg kunne ånde frit og glad, så hvorfor dog tage andre steder hen, når stedet her har givet mig alt, hvad jeg gerne ville opleve og trives med?

Nu kommer jeg så til tresserne. Det begyndte med indivielsen af fysikum, hvor en stor middag satte punktum for denne prægtige udvidelse af skolens undervisningspotentiel. Som en særlig kuriositet bemærkede man, at vor verdensberømte videnskabsmand, professor Niels Bohr, der var skolens gæst, ikke havde høstet sine mange laurbær hos Demosthenes. Vor daværende fysiklærer, Borelli-Møller, var som student blandt de første, der arbejdede i Bohrs Institut, og vist var det da en begivenhed at se berømmelsen i vor gamle, ærværdige festsal!

Nu skal jeg jo ikke fortælle historie, men som alle ved, foregik der i de dage et forstander-skifte, idet Axel Reedtz-Thott afløste Ernst Moltke, der ønskede at trække sig tilbage. Det førte i den

kommende tid til en del ændringer bl.a. i lærermøderne, der ofte blev afholdt i forstanderlejligheden og med deltagelse af forstanderen, når det drejede sig om byggeplaner og lignende.

Men så skete der det, at Heis, rektor Friis-Hansen ret pludseligt døde i marts måned; Borelli-Møller blev konstitueret som rektor, indtil Reedtz-Thott fandt en afløser i sin historielærer fra gymnasiet, Poul Kierkegaard, der fra 1952 til -60 havde været rektor på Svendborg Statsgymnasium. For ham og fru Kierkegaard blev det til en tilbagevenden til deres gamle skole, og de rykkede ind i den smukke rektorbolig og fik en række år, hvor skolen fik store udvidelser og oplevede sit 400 års jubilæum, så der skete ikke så lidt.

Jeg kan næsten ikke lade være med at omtale, at jeg blev sat til at vejlede en lærer ved Næstved Gymnasium til pædagogikum - og det til trods for, at jeg i sin tid ikke engang selv havde gennemgået denne nu obligatoriske disciplin. Det var sådan set ret spændende, og manden fik trods mine særlige forudsætninger - eller mangel på samme - faktisk sit job og beklædte stillingen i Næstved i mange år, indtil han nu er gået af med pension, ligesom vi andre fra den tid.

Personligt havde jeg i de første år af 60'erne nogle meget pinefulde anfald af nyresten, der nødvendiggjorde nogle hospitalsophold, en lidelse jeg heldigvis ikke har mærket noget til i mere end 25 år, og som jeg ikke vil ønske min værste

fjende at komme ud for. Ved én lejlighed gik det galt lige før Trollemorgen, men min ældste datter Clara Elisabet satte sig, omend med bange anelser, ved orgelet, diplene støttede hende, og i fællesskab gennemførte de de gamle Wiig'ske toner uden vaklen. Da hun et par år senere giftede sig, tilbød forstanderen meget storsindet, at vi måtte låne festsalen med dækketøj og service - et fornemt tilbud, som vi tog imod, og som skyldtes, at hun havde »reddet« Trollemorgen for sin skrantende far!

Et ejendommeligt tilfælde ramte skolekomedien i 1963, idet der var generalprøve på »Arsenik og gamle Kniplinger« netop den aften 22/11-63, da præsident Kennedy blev skudt. Instruktøren, Mogens Jensen, tog ordet til indledning, idet der i stykket er en stor rolle til en sindssyg person, der tror, han er præsident Theodore Roosevelt. Trods det ulykkelige sammentræf af begivenhederne, blev stykket i Mogens' regi en stor succes, og der var ingen misstemning til stede!

Når man læser det gamle årsskrift fra 1935, hvor Herlufsholm fejrede klostrets 800-års jubilæum samtidigt med Næstved, omtales årets skolekomedie, Hofmannsthal's »Det gamle Spil om Enhver« under min forgænger, Gades ledelse, som en enestående begivenhed, der oven i købet før jul blev opført som matiné på Dagmar-teatret i København.

I 1964 fik vi en ny kollega i Mads Nielsen, der bistået af Fischer-Hansen satte T. S. Eliots »Mordet i Domkirken« op og brugte kirken som forum for dette gribende drama. Jeg omtaler det bl.a. her i mine erindringer, fordi jeg improviserende ved orgelet fik en stærk personlig oplevelse ved at fungere som »lydkulis« under dramaets udvikling og jeg vil aldrig glemme den utrolig tætte stemning, drengenes spil frembragte hos tilhørerne aftenen igennem. Der kom til at gå 21 år, inden den novemberdag 1985, hvor kirken igen dannede rammen om skolens teateropførelse af Mads Niensens eget festspil ved klostrets 850-års jubilæum, så hvis disse oplevelser, jeg fortæller om, når så langt, vil jeg til den tid nok gerne knytte et par bemærkninger også til den lejlighed.

Nu er jeg imidlertid nået frem til 1965, skolens store jubilæumsår. Alt, hvad der foregik denne 23. maj, er om-

hyggeligt beskrevet med programmet for dagen, afsløringer af givers relief, fancindvielse, kongebesøg ved festgudstjenesten, så jeg behøver ikke at gentage det væsentlige af, hvad dagen bragte, men kan nøjes med at omtale, hvad jeg oplevede og var med til.

Det var strålende solskinsvejr den ganske dag, men bidende koldt med østenvind, så jeg husker, at jeg til alt det, der foregik udendørs, hele dagen var iført vinterfrakke og handsker. Efter flaghejsningen gik vi i kirke om morgenen, hvor handlingen nærmest var identisk med Trollemorgen; formiddagen blev anvendt til receptioner i forstanderlejligheden samt afsløring af relief af H. Chr. Sonne og Kaj Lindberg samt busten af vor berømte VC-soldat, Anders Lassen, der faldt i Italien samme dag, som John Christmas Møller mistede livet i Nordtyskland d. 9. april 1945, som det fremgår af den senere opsatte mindetavle i kirkens søndre korsarm.

Den helt store samling fandt sted ved frokosten for over 1000 diple og gæster i den store lade + et kæmpetelt. Her blev en check, stor \$ 1.000.000 overrakt af giveren, kaptajn Emil Lassen, og mange havde ordet ved dette prægtige, enorme måltid. Som kuriosum kan nævnes, at vi fik øl til maden, der p.gr. af strejke hidrørte fra andre bryggerier end vore hjemlige, hvorimod den »kyl-ling«, der stod ved hver kuvert, var den af alle kendte fra Limfjordsbyen.

Omsider når vi frem til højtideligheden kl. 16 i kirken. Her deltog majestæten, Kong Frederik IX, og alle pladser var besat, ordnet på forhånd. For mig var det naturligvis spændende, om den kantate, Sv. Juel Møller havde skrevet og som jeg havde sat i musik, ville falde i god jord. Juel Møller var selv tilstede og reciterede de meget smukke tekster, der hørte til mellem solo- og korpartierne, og smukkere afslutning på hans lange Herlufsholm-liv tror jeg ikke, han kunne have ønsket sig.

Efter indledende salme sang diplene et »Te Deum« skrevet af mig i gregoriansk stil, og lad mig sige med det samme, at det ligger mig ganske fjernt, at denne komposition skulle bryde ind i det af alle gamle diple højtelskede 14. januar »Te Deum«, men her (og senere ved festen i 1985) har det fået lov at klinge ud, så dermed er jeg såmænd

godt tilfreds. Drengene sang flere gange kortere korsatser, og jeg kunne selv medvirke som sangsolist, idet J. M. havde skrevet 2 sange for solo med kor. Her blev jeg ledsaget på orgelet af Clara Elisabet, der jo, som omtalt, var fortrølig med instrumentet. En herlig mid-dag fulgte og som afslutning på dagen opførte diplene, instrueret af adjunker Henry Andersen og Henning Nielsen, et utroligt morsomt og suverænt forfattet spex over Herluf og Birgitte samt Kong Frederik II. Det foregik i den lade, der tidligere på dagen havde dan-net rammen om den store frokost.

Musikken var hentet viden om fra, eksempelvis duetten »Ræk mig din hånd, du kære« fra Mozarts »Don Giovanni«, adelsmændenes kor fra Verdis »Rigoletto«, Admirals-visen fra Sullivans »Pinafore«, og mange andre steder fra (Happy Days Are Here Again, etc.). Det var fænomenalt godt lavet og blev spillet med strålende humør af de pågældende diple, der havde rollerne. Den, der havde det værst, var faktisk mig, idet klaveret, et elendig pianette, for visse strenges vedkommende kun var i stand til at holde stemningen ca. 10 minutter, så jeg måtte næsten permanent sidde og trække i stemmenøg-len for at undgå de værste falske toner, puh-ha!

Endelig gik vi hjem til fyrværkeri. Sikken en dag!

Næste år begyndte så den invasion af piger, først som dagelever og nu i disse år efter pigekollegiers opførelse som en integreret del af kostskolen. De første år deltog de i mine timer og tilførte korsangen en værdifuld klangforøgelse, men desværre fik jeg ret begrænset fornøjelse af dette, da jeg fik et handicap i nogle angina pectoris - påmindelser, der tvang mig til at tage reb i sejlene. En enkelt forårskoncert vil jeg dog gerne nævne, idet der skete det, jeg aldrig tidligere havde været ude for, nemlig at pigerne overrakte mig en stor blomsterbuket som tak for mit arbejde med dem, ligesom jeg havde fornøjelsen af to diple, Philippe Grandjean ('68) og Tom Eggert Hansen, der udførte krævende opgaver på henholdsvis klarinet og fløjte af Mozart og Fauré - næsten professionelt og i øvrigt selvlært!

På én dag hændte der mig så det, der blev afslutningen på mit skolearbejde. Vi havde 5. december 1973 vor traditionelle julekoncert i kirken, da jeg

midt i programmet fik voldsomme smerter i hjerteregionen. Jeg sagde til Kristian Olesen (?), der nu sidder som domorganist i Roskilde, og som i mange år havde været orgelsolist ved julekoncerterne: »Kan du klare resten af aftenen, for jeg kan ikke mere?«.

Mens jeg sveddryppende vaklede ned og blev hentet af Falck til »Intensiven« - gjorde Kristian programmet færdigt, og der fulgte en for min kone og mine børn højst dramatisk nat, hvor chancen for overlevelse var skrevet med meget små bogstaver. Men det gik! Overlæge Sten Madsen og hans dygtige medarbejdere gjorde deres bedste, så jeg ikke kom til at forlade det jordiske samme dato som musikkens geniale stormester, Mozart, der lukkede sine øjne 5. december 1791.

Mens jeg lå på sygehuset, døde forstanderen, Axel Reedtz-Thott, kun 53 år. Jeg kom hjem lige efter jul, men kunne ikke være til stede ved Reedtz-Thotts begravelse, men min kone og min søn var med både i kirken og siden i Vejlv og på Gavnø.

Jeg søgte og fik moderation til små 14 dages ophold i slutningen af januar på Løgumkloster Refugiet; min kone var med og deltog med stor glæde i præstehøjskolens litteraturkursus, som man venligst lod hende være med til. En gammel Herlovianer, pastor Blauenfeldt ('49) udvirkede, at hun kunne deltage i dette. Det var i oliekrise-tiden, så det kneb lidt med varmen, men vejret var mildt, og man gjorde meget for at vi skulle befinde os godt. Ikke desto mindre har jeg aldrig følt mig så overflødigt og uden bund under min tilværelse som i de dage, hvor jeg gik ture, tildels med mig selv og ikke kunne lade være med at spekulere på, hvad det hele skulle blive til. Det var det længste, jeg har prøvet at være »nede« - for i løbet af foråret kom den vending, der f.eks. førte til, at jeg sidder her i dag og skriver på disse blade.

Jeg fik hos overlæge Sten Madsen en attest, ifølge hvilken jeg omgående burde søge min afsked som skolens lærer - jeg sagde til ham, da han rakte mig den, at jeg kun én gang tidligere havde fået så dårligt et »eksamensbevis«, nemlig da jeg i 1921 i Herning bestod en spejderprøve med en elendig kvotient, fordi jeg, der spillede orgel til min fars gudstjenester, fik et tredobbelt-tællende 0 i mødeprocent, eftersom jeg

aldrig kunne være med til noget i week-enderne.

Nu står der godt nok i det Nye Testamente, at »ingen kan tjene to herrer« etc., men jeg har nu alligevel været tjener for både kirken og skolen, og nu kom det mig til gode. Man fandt frem til, at så længe jeg var organist ved kirken, behøvede vi ikke at forlade huset på hjørnet, og det var en så stor lettelse, at jeg begyndte at komme mig og så småt finde mig selv ovenpå chok'et ved juletid.

Desværre gik det ikke lige så godt for min kone, der måtte lade sig operere for en cancer i maj måned, men vi fik dog gode somre både i '74 og '75, hvor vi ferierede på Øland og i Blekinge, og hun lod sig forbløffende lidt mærke med sygdommen, indtil den brød ud igen i januar '76. Der kom nu et par strenge måneder, indtil hun ganske stille drog et dybt suk en majdag på Centralsygehuset og forsvandt ud af vor tilværelse.

Hun fik en meget smuk bisættelse i kirken, hvor violinisten Henrik Sachsenskjold spillede, og blomsterudsmykningen var overvældende. Siden samlede vi i gl. festsal, hvor flere tog ordet og gav udtryk for den oplevelse, de hav-

de haft ved mødet med hende og hendes kunstneriske udfoldelser, således bl.a. rektor Kierkegaard og fru pastor Krarup-Hansen.

I 1977 blev jeg 70 år, og ved den lejlighed sad vor nuværende rektor, Gert Olsen og direktør Niels Rasmusen i min stue og »fandt ud af«, at det måske var en god idé at knytte mig til skolen endnu engang, sådan at vi kunne fortsætte et vist samarbejde, så længe vi havde brug for hinanden. Det var jeg naturligvis meget »med på« og derfor er jeg her stadigvæk, spiller ved de årlige fester, Trollemorgener, dimissioner, en gang imellem morgensang, når man mangler én til det - samt prøver at lære 10-12 unge mennesker at tage på et klaver, sådan at der kommer vellyd ud af det. Dette sidste foregår tirsdag og onsdag eftermiddage. Samtidigt har kolleger, især i Næstved og herovre, fået fat i mig, så de kan få ferie; og jeg kan fortælle, at det godt kan blive til over 100 gange, jeg må ud i løbet af et år.

En begivenhed fra de senere år lyser op: Mads Nielsen forfattede et spil om skolens tilblivelse, da klostret blev indtaget under kronen og overgivet til Herluf Trolle. Som alle ved, døde admiralen en måned efter stiftelsesbre-

vet, og det er Birgitte Gøye's kamp for skolens tilblivelse, der er spillets hovedemne. Det var en stor, betagende oplevelse, og jeg gamle mand fik endnu engang lov til at sidde ved orgelet og forbinde de enkelte optrin musikalsk samt »levere« en art folkevise-melodi, der blev sunget og akkompagneret af fløjte og guitar til kædedans. Vor dronning overværede dramaet, og jeg tror, vi alle fandt, at det er noget meget karakteristisk for Herlufsholm, at vi med mellemrum har fået disse fester, der bevarer i erindringen som udtryk for noget uforgængeligt og værdigt, der ligger i stiftelsens natur.

Mon jeg ikke nu har snakket længe nok om noget af det, jeg har haft ud af at være hernede. Meget er udeladt, der godt kunne have været med - der er også fortalt en del, som måske *kun* har haft noget at sige *mig*, men min grundopfattelse af livet her bestyrkes dagligt af de mennesker, jeg bor iblandt og især da af dem, jeg i særlig grad omgås - og det er over det hele: Kirke, skole, gartnerne, håndværkere og de dipel, jeg har med at gøre.

Vi trives godt sammen!!!

□

En dipels linned i 1920'erne

Af Frantz Wendt ('23)

Den lille bog, forældrene skulle udfylde for at give Oldfruen besked om, hvilket linned diplen medbragte efter sommerferien, giver et statistisk billede af datidens forhold på dette felt. For mit vedkommende oplyser den, at jeg ved begyndelsen af skoleåret 1918-19 havde følgende udstyr:

9 dagskjorter, 4 natstkjorter, 3 kraver (til at bære foran på skjorten til gallauniformen ved festlige lejligheder), 11 bløde og 3 stive flipper, 3 par løse manchetter, 16 lommetørklæder, 5 par underbenklæder, 5 uldtrøjer, 9 par strømper, 3 badehåndklæder, 6 håndklæder, 3 pudevær, 3 par lagener, 2 hvide trøjer, 2 hvide veste samt 2 par hvide benklæder. □

Hvem skal vi takke for følgende indbetalinger?

Medlemsnummer:	Årgang:	Gironr., indbetalingssted og dato:
2364 77 000 977 00	1977	Borup - den 10.6.1989
2364 77 000 234 00	1977	Postgiro nr. 64 92 150
2364 83 001 013 10	1983	København 49 - den 06.06.1989 Nr. 301822 - 08 49 Posteksp.

Det er en stor hjælp, hvis alle vore medlemmer husker at anføre ÅRGANG, NAVN og ADRESSE med tydelig skrift på *alle* henvendelser.

Skriv venligst til: Aase Randstoft, Duevej 24, 6., 2000 Frederiksberg.

På forhånd tak for din hjælp.

Latin i 20'erne

Det virkede ganske mærkeligt, da »Herlovianeren« for en del år siden bragte et billede af hele skolen forsamlet i Klostergården i vinteren 1921-22, og redaktøren erklærede sig ude af stand til at identificere en af hørerne. Heldigvis kunne en indsender i et følgende nummer afsløre, at den ukendte var adjunkt Aksel Volten.

For os, der oplevede ham, var han en interessant og tiltalende personlighed. Derfor bør hans navn heller ikke gå i glemme i rækken af lærerne på Herlufsholm. Det er derfor heldigt, at der foreligger en udmærket karakteristik af ham, skrevet i fællesskab af mine to alt for tidligt afdøde klassekammerater, Paul Diderichsen og Paul Christian Florian-Larsen, begge gammelsproglige studenter fra 1923.

Foruden billedet af Volten giver artiklen hastige rids af de øvrige daværende latinlærere. Den blev skrevet i 1963 og sendt til mig i 40-året for vor studentereksamen, fordi jeg havde udkastet tanken om, at vi skulle skrive vor klasses historie. Denne idé blev aldrig til virkelighed, men Didriks og Florians fælles bidrag fortjener at komme på tryk, mens vi endnu er adskillige, som erindrer de personligheder, der her skildres. Den umiddelbare anledning til artiklen var Aksel Voltens død den 17. maj 1963.

Frantz Wendt ('23)

De - ialt tre - gammelsproglige af årgang '23 er de sidste »klassikere«, der er udgået fra Herlufsholm. De nåede at få ikke mindre end fire latinlærere i deres skoletid.

I IV klasse lagde Geden (Götzsche) grunden; i V klasse blev timerne delt mellem Pjong (Henrik Bang) og Bimmemanden (Hans Jørgen Helms). Da Pjong i 1921 blev rektor i Ålborg, blev Volle (Aksel Volten) adjunkt i latin og græsk. Det var derfor ham, der blev vor vejleder i begge de klassiske sprog i de to sidste år. Desværre fik vi ikke lejlighed til at prøve Ballonens (Jerntoft's) gymnastik-filologiske øksersits i latin, men måtte nøjes med et møde over eksamensbordet ved studentereksamen, hvor han censurerede os i græsk. Han var synligt imponeret over vore færdigheder i dette sprog, som han vist ikke havde dyrket i de sidste 40 år!

De tre første lærere, vi havde, var gamle trænede kostskolehørere, fortrolige med det robuste liv på Herlufsholm, og alle optaget af skolens og diplomens problemer. Deres opgave bestod væsentlig i at træne os i den elementære grammatik. For Geden var stoffet vist nok en biting. Han lagde til gengæld stor vægt på at opdrage diplomene til »gentlemen«. Hans fornemste pædagogiske virkemiddel var en lidt bitter sarkasme.

Pjong beherskede stoffet virtuost, men uden særlig inspiration; han var ordenshåndhæveren par excellence, intet undslap hans skarpe blik, overlegent og med knirkende humor holdt han eleverne i skak. Han mente øjensynlig, at 40 minutter var alt for lang tid til 3 elever; for han brugte ofte den første halvdel af timen til almindelige spøgefulde betragtninger, f.eks. om forskellige arter af næser og færdighed i at vrikke med samme. Han gav os barokke øgenavne og stillede os spørgsmål, som gjorde os forlegne.

Bimmemanden førte os vittigt og beåndet med let hånd gennem stoffet; han fængslede os med sin psykologiske forståelse for hver enkelt elevs særpræg, sin aldrig sårende ironi og sin let blaserede selvironi.

Volle var ikke nogen almindelig kostskolehører; han kviede sig ved at udøve den nødvendige strenge disciplin, men han vandt os ved sit fine sind, sin forsagte humor og sit stilfærdige væsen. Hans væsen var ikke så meget rettet mod eleverne og kostskolen, men til gengæld var han slugt af de filosofiske og digteriske problemer i de latinske og græske autorer.

Hans tekstvalg lå uden for det gængse skolerpertoire. I latinsk poesi gennemgik han bl.a. Catullus og understregede det dekadente i hans »spleen«;

hans gennemgang inspirerede en af os til en metrisk gengivelse af bryllupsdigtet *Vesper adest, juvenes: consurgite! Vesper Olympo*. Volle læste det umodne produkt med et opmuntrende smil og sammenlignede det med Oehlen-schlägers oversættelse. I græsk læste vi hele Platons Gorgias og drev det endog til at stride os gennem Aischylos' tragedie Prometheus.

Han etablerede sig i en af hørerlejlighederne i tagetagen på skolebygningen med en stor samling filologiske bøger, et pragtfuldt flygel og en udsøgt nodesamling. Af og til forlagde han undervisningen til sin lejlighed og spillede da moderne musik, som vi ikke havde mulighed for at høre andetsteds; den forekom os besynderlig og var med til at danne billedet hos os af den særprægede hører. Men når vi så bagefter sad ved kaffebordet, kom der liv i diskussionen, og Volle foldede sig ud og flammede op.

På sovesalen under hans værelser kunne man om aftenen høre melankolske dybe toner, når han øvede sig på sit valdhorn.

Volle var den sidste græsklærer på Herlufsholm. Han forlod skolen samtidigt med os, da den gammelsproglige retning blev nedlagt. Det overraskede os ikke, at han i de følgende år kastede sig over et så verdensfjernt speciale som ægyptologien. Men når man mødte ham i Quartier Latin, smilede han stille og mindedes med - næppe helt ublandet - glæde sin lærergerning på Herlufsholm.

Paul Diderichsen og
P. C. Florian-Larsen

Note: Den tredie gammelsproglige, foruden artiklens to forfattere, var Adam Helms. - Oversætteren af Catullus' digt var Paul Diderichsen.

Artiklens bemærkning om, at Pjong stillede spørgsmål, der gjorde artiklens forfattere forlegne, hentyder til følgende: Oldtidens forfattere brugte af og til gloser og udtryk, som syntes gymnasiaster i 1920'erne uanstændige. Derfor søgte de i deres oversættelse at anvende mere stuerene ord. Jeg har i den forbindelse fået refereret følgende, som forklarer, hvad forfatterne havde i tankerne.

Efter at en dipel havde afleveret sin stærkt neddæmpede oversættelse, skal Pjong have sagt: »Jah, Lassen! Det kan jo være rigtig nok. Men hvad står der nu - egentlig?«. Og så måtte diplom stærkt rødmande præstere den ordrette oversættelse.

F.W.

Pernille Gøye Gården

I juni nummeret dette år bragtes på side 755 oplysning om, at opførelsen af et nyt pigekollegium var besluttet.

Byggeriet er blevet iværksat i løbet af sommeren 1989, se oktober nummeret, side 761.

Beliggenheden fremgår af hosstående situationsplan, hvor kollegiet er indcirklet. Denne plan kan iøvrigt give gamle herloviaanere, som ikke har besøgt skolen længe, et indtryk af dens udvikling gennem de senere årtier.

Den anden tegning, tegningen af østfacaden, viser udseendet. Den næsten ulæselige skrift ved bygningens fod er uden betydning i nærværende sammenhæng.

Da bygningen placeres på langs ad en skråning, får vestfacaden en etage mindre end østfacaden.

Materialet er røde mursten, taget er blådæmpet.

Der indrettes 31 pipelhumre, fælles badesale og sovesale, samt en række andre fællesfaciliteter. Endvidere bolig for en hørerfamilie.

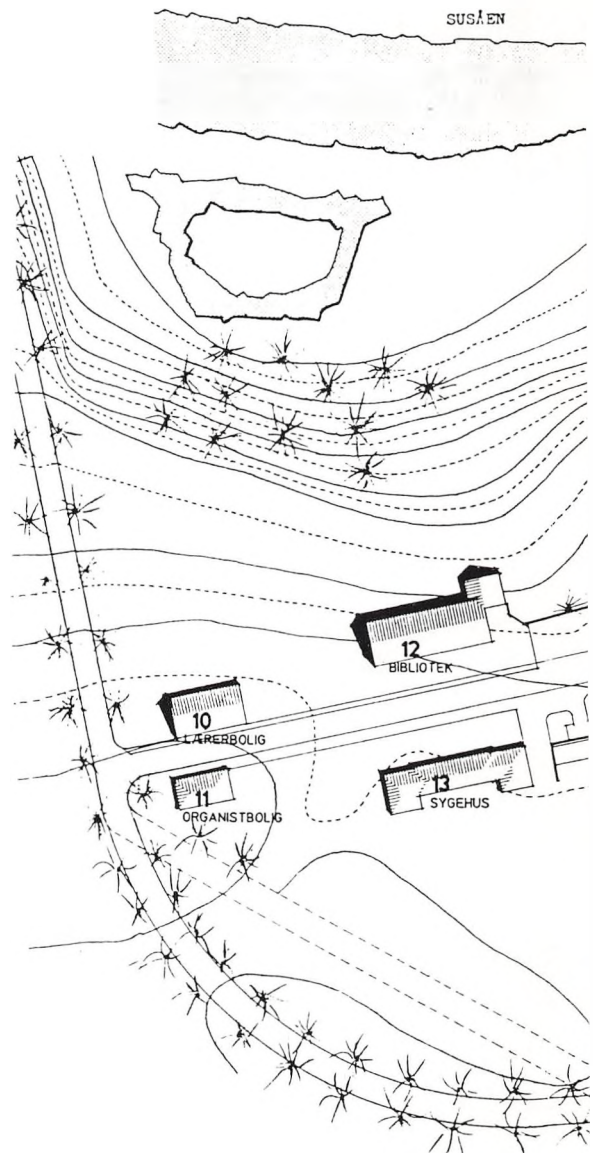
Kollegiet vil blive indviet på skolens 425-årsdag, 23. maj 1990. Det vil blive taget i brug efter sommerferien 1990.

Pernille Gøye var datter af rigshovmester Mogens Gøye og således søster til Birgitte Gøye.

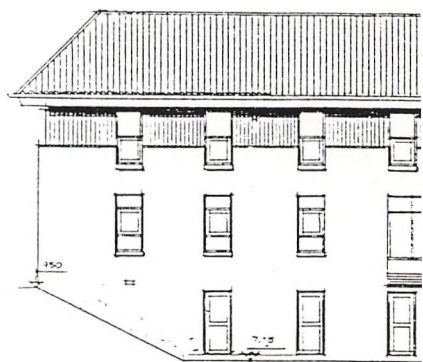
Hun var gift med rigsråd Børge Trolle, Herluf Trolles ældre broder. Denne var forstander (skoleherre) 1567-71.

Pernille Gøye døde 1552, altså før skolens stiftelse. Hun ligger begravet i Torbenfeld Kirke, men hun figurerer sammen med sin mand på den gravsten, som efter hans død 1571 lagdes i Herlufsholms Kirkes gravkor.

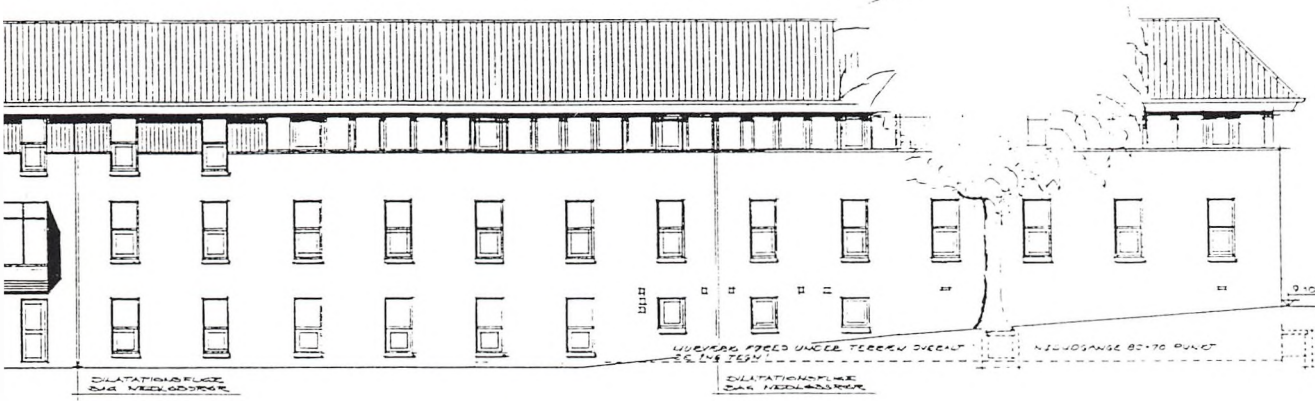
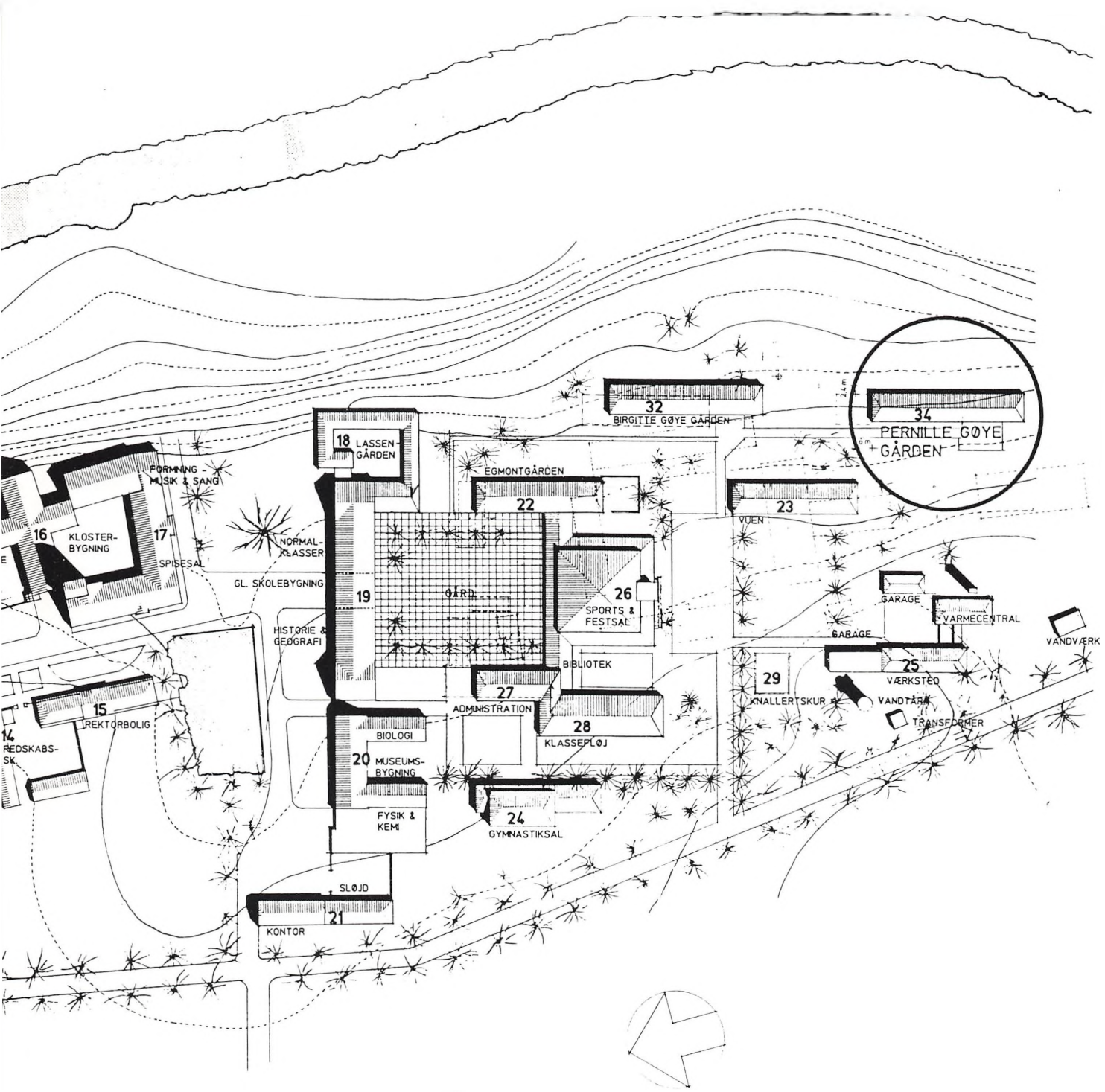
Den gibsbuste, som findes sammesteds, antages at forestille Pernille Gøye, ansigtet endda at være hendes dødsmaske. □

SITUATIONSPLAN

FACADE MOD ØST

»Let's talk of graves, of worms, and epitaphs«

Wm Shakespeare, Richard II

Nils Aarsø (?70)

Den aldrende Johannes V. Jensen gik - ifølge én af hans biografer - gerne ture på kirkegårde for at forlige sig med tanken om døden. Spadserende mellem de klippede taks- og buksbomhække kunne den uforsonlige ateist gøre sig fortrolig med dødens uomgængelighed. Kirkegårde er da også velegnede til kontemplation - og de er livsbekræftende. Men mange af de gravsten han vil have set, har været forsøg på at fastholde en kristen opfattelse af et efterliv. Andre har blot tydeligt markeret et andet af gravmonumentets implicite aspekter: De opstilles af »de efterladte«, en institution som det er umuligt at forestille sig vor kultur foruden, men i grunden en absurd og patetisk konvention, at lade hundrede kilo sten fortælle om savnet af halvt så meget kød og blod. Som kulturelt fænomen en uudtømmelig kilde til indsigt i alle de forhold de humanistiske videnskaber beskæftiger sig med.

Danske kirkegårde er ofte sande parker og kan, som sådanne betragtet, byde på æstetiske oplevelser, hvorimod monumenterne hyppigt er en dødrist affære. Enhver kirkegård har sit udvalg af parvenu-gravmæler, enhver en række eksempler på næsten Marsters'ske sentenser og alle en rundhåndet forsyning af spurve, der ville falde tungt til jorden, hvis de kunne forlade den blankslebne granit, og uendeligt fredsommelige duer, der med hovedet på sned, forsøger at læse sig til, hvad de laver dér. Men det hænder, at der i mængden af konfektion viser sig en grav med gehalt og af kulturhistorisk interesse. Også Herlufsholm kirkegård byder på oplevelser af en sådan art, sepulkrale monumenter der giver indblik i deres tilblivelsestids udsyn og forestillingsverden.

Går man gennem den knirkende låge (kirkegårdslåger knirker altid) og op ad den lille bakke på hovedstien, passerer man på venstre hånd gravmonumentet over Johan Ludvig Bernth. Dette gravmonument daterer sig til 1859, men Bernth var død allerede

de i 1804, skønt »allerede« næppe er det rigtige udtryk, idet han faktisk i 49 år var rektor på Herlufsholm. På mindestøtten - som i alle henseender synes et ældre arbejde end der faktisk er tale om - ser man i et relief af billedhuggeren M. T. Mule Bernths hovede i profil. Relieffet er baseret på et portræt af Stibolt fra 1804 og viser Bernth som det 18. århundredes mand. Han var - som den latinske inskription fortæller os - designeret professor i filosofi ved Københavns Universitet. Men som man kan forstå ud fra hans lange embedsperiode på Herlufsholm, trivedes han så godt her, så han aldrig modtog et professorat. Som leder i et så langt tidsrum spillede han naturligvis også en væsentlig rolle for skolen. Det lykkedes ham »at ophjælpe den forfaldne stiftelse« for at citere Bjørn Kornerup i Dansk Biografisk Leksikon. Indskriften fortæller os (i Kristian Olsens oversættelse, som jeg takker for) at »Herlufsholm sørgede, thi det havde mistet den viseste lærer, tillige en fader for disiplene, værdig til alles agtelse og

kærlighed«. DBL kan i forlængelse af det før citerede, fortælle, at han »senere blev vel eftergivende både over for lærere og disciple, hvad der ikke havde den heldigste indflydelse på disciplinen«. Der er her ingen modsigelse; hvad en nøgtern historiker kan udlede af kilderne, antager uvægerligt en anden skikkelse, når det hugges i sten i værdig antikva og med hele latinens myndighed.

Selve mindestenen er i sin form typisk for nyklassicismen, men et relativt sent arbejde i denne stilart. Gravlundens indeholder dog flere arbejder som er repræsentative for nyklassicismen, og som det er værd at tage nærmere i øjesyn. Fortsætter vi ad hovedstien, finder vi lidt længere fremme på højre hånd gravmonumentet over Gustav Adolph Dichman. På stenen ser man i relief sorgen fremstillet allegorisk: En kvinde i klassisk dragt sidder grædende og omfavner en søjle. Netop sådanne emblematiske eller allegoriske fremstillinger er meget karakteristiske for perioden. Holdningen

lader sig også aflæse i de på mindstestens sider indhuggede citater fra Visdommens Bog, på den anden side er brugen af Bibelcitater i denne sammenhæng ikke bundet til denne tid, men det er det klassiske formsprog. Tidens billedhuggere tog, overtog, udnyttede, genoplivede - det er vanskeligt at beslutte sig for det dækkende verbum - antikkens billedkunstneriske udtryksmåde, og navnlig, netop i denne sammenhæng, gravrelieffet.

Desværre er relieffet stærkt skæmmet af en fremskreden forvitring, hvad der tilsyneladende har været marmor, fremtræder i dag som en mere porøs kalksten, nedbrydningen er så voldsom, at den yndefulde kvindeskikkelse undsiges af en udtalt boksertud. Det er et arbejde af Hermann Ernst Freund, som er en betydelig billedhugger i dansk kunsthistorie. Han havde i den sidste del af sit liv en meget omfattende produktion af gravmonumenter. Kigger man i hans skitsebøger, vil man, ved siden af utallige udkast til den store Ragnarokfrise som optog ham det meste af livet, støde på mange udkast til gravmonumenter. I skitsebøger, som han har benyttet i Italien, kan man hyppigt være i tvivl om, hvorvidt der er tale om et udkast til et selvstændigt arbejde eller om en skitse af et eksisterende antikt monument. Og disse skitser viser netop arbejdsmåden og den bagved liggende tankegang: Antikken var idealet og antik sepulkral skulptur blev taget som model for egne bestræbelser.

På Herlufsholm kirkegård er der yderligere to arbejder af Freund. Det ene er i næsten endnu højere grad end det netop nævnte en typisk eksponent for nyklassicistisk tankegang, nemlig det over Andreas Winding Brorson. Det er udsmykket med et relief, som er i bedre konserveringstilstand (et resultat af placeringen?). Man ser her en kvinde i klassisk dragt siddende i en klismosstol holdende en lyre. At vi her har at gøre med en allegorisk fremstilling, er der ingen tvivl om, men hvilken kan det være vanskeligt at afgøre. De forestillinger, der knyttede sig til en bestemt figur, var på sin vis meget faste, en række ikonologiske opslagsværker havde vundet en sådan hævde, at de faktisk fungerede på to planer: Deskriptivt og normativt, som forklaring og som forlæg. Lyrens oprindelige

funktion som musikinstrument er skubbet i baggrunden og erstattet af en emblematiske opfattelse af den som udtryk for harmoni og poesi. Normalt optræder den alene og i stiliseret udgave; når den som her er anbragt i hænderne på en kvinde, er der formodentlig tale om en sammenblanding af den tidligere omtalte, sorgen personificerende skikkelse og den harmoni og humanistiske dannelse, der kendetegnede Brorson som person. Den latinske indskrift lyder (i KO's oversættelse): »Andreas Winding Brorson humanitetens muntre dyrker, gennem 49 år den herlovianske ungdoms lærer, styrer og fader, streng, from og elsket...«. Kornrup omtaler ham (i DBL) som en »udpræget æstetisk natur« og opfatter ham som en af skolens betydeligste rektorer »hvis skønne, gæstfrie hjem (-) udgjorde et kulturelt midtpunkt i Herlufsholms omegn«.

Som nævnt er der endnu et arbejde af Freund på kirkegården, men før man når til det, hæfter man sig ved den friskulptur i bronze, som udgør gravmonumentet over Albert Emil Leth. Professor Tolstrup, som giver et levende billede af denne nervesvækkede person, taler om et »noget teatralsk mindesmærke«, en karakteristik man nok må tilslutte sig, men også denne skulptur (hvis ophavsmand jeg endnu ikke ved, hvem er) påkalder sig dog en vis interesse. Det er en fremstilling af Dødens Genius, og som sådan er den interessant. Også den kan nemlig stå som eksponent for hele nyklassicismens forhold til antikken. For denne »engel« med den nedadvendte fækkel er baseret på en fejlopfattelse af antik skulptur, som Lessing havde gjort sig skyldig i. Det vil føre for vidt her at komme ind på de nærmere omstændigheder, men det bør nævnes, at ud-

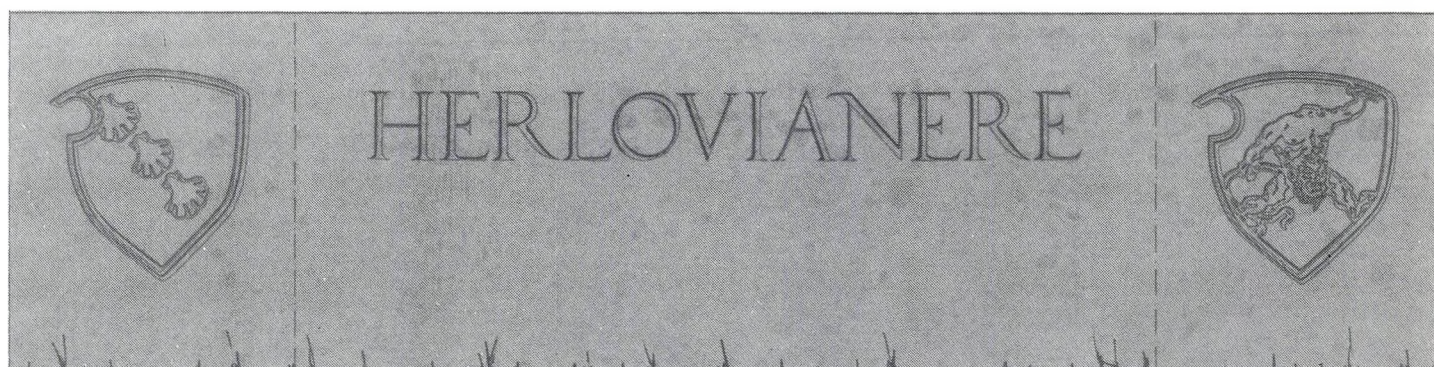
gangspunktet var den opfattelse, at man i antikken undlod at fremstille døden som noget hæsligt. Lessings opfattelse medførte en langvarig lærd debat, en debat som gravmonumentet over Leth er et af mange eksempler på, en udløber af. For her har vi netop at gøre med en fremstilling af døden som noget positivt, som en befrier. Gennens stilling genfindes i mere betydelige, eller i hvert fald mere kendte, fremstillinger i perioden som f.eks. C. F. Stanleys monument over Otto Thott i Sorø kirke. Når netop denne opfattelse fik en sådan betydning, skyldes det naturligvis, at den løste en række problemer af theodicéisk art samtidig med, at den opfyldte det kunstneriske ideal, hvor antikken var en ufravigelig målestok.

Det tredje arbejde af Freund på Herlufsholm er desværre også i dårlig forfatning, gravmonumentet over Hans Bøchmann Melchior. Melchior, som selv havde været dipel på skolen (1790), blev i 1797 ansat på skolen og virkede indtil sin død i 1831. Det er ham, der har grundlagt de naturhistoriske og fysiske samlinger. Relieffet er interessant, fordi det i den klassiske gravsteles form formår at sige noget om den afdødes virke. Den docerende hører, der ses fremstillet med en fugl i hånden kunne, skønt i klassisk dragt, være Melchior selv. Den omstændighed, at Sibbern i sin mindetale forklarede, at Friends relief symboliserede

børnevenden og naturforskeren, giver os også et fingerpeg om det lidt usædvanlige indhold, som er underkastet de klassiske idealer. Interessen for naturhistorien kommer også til udtryk i gravstensens øvrige relieffer. Flere forskellige dyr er afbilledet, også sommerfugle, der hyppigt optræder som symboler for den frigjorte sjæl, men som vel her blot skal pege på den af-

dødes interesse for lepidopterologi. Når man betragter stenen, kan man ikke undgå den tanke, at intet lader sig vanskeligere fremstille i et billedhuggerarbejde end netop en sommerfugl. Jeg kommer også til at tænke på, at Melchiors disputats drejede sig om egnede og uegnede uddannelsesformer. Vel ikke det ringeste minde en pædagog kunne sætte sig selv. □

Fællesgrav for herlovianere

Stiftelsen indvier på skolens 425-års dag, 23. maj 1990, en fællesgrav (urnebegravelser) for gamle herlovianere og deres ægtefæller.

Graven, som anlægges i gravlunden, markeres med en 3 m lang og 0.75 m høj, sort granitsten. Den blankpolerede forside får i negativ, glat gravering på-

skriften HERLOVIANERE, samt stifternes våbenskjolde. Se tegningen.

Herved imødekommes ønsker, som fra tid til anden fremkommer fra herlovianere, som ikke har andet, naturligt gravsted, men som har ytret ønske om på denne måde at vende tilbage til deres hjem i skoleårene.

Et gammelt foto - og et nyt af gamle

Skoleholdet 1940

Louis Michaelsen ('40) har indsendt dette foto: Han identificerer fra ø. tv.: Bent Mørkeberg ('41), John Riis ('40), Claus Jessen ('40), Viggo Knudsen ('41), Poul Hjortsø ('42), Leif Rasmussen ('42) Louis Michaelsen ('40), Bent Engberg ('41), Anders Faartoft ('40), Kjeld Nikolaisen ('40), Bjørn Bindsløv ('41) og Poul Ammentorp ('42). Niels Rasmusen ('40) er fraværende.

Fra Schaumburg-Müller ('29) er modtaget dette foto:

»Fire ud af 8 mulige 60-års jubilarer foretog en samlet udflugt til Fugleskydningen 26/8/1989 og genoptog delvis deres gamle embeder fra 1929.

De fire er fra venstre:
Sv. P. Ottesen (Kanonér)
Mogens Andreassen (Overfestdekoratør)
Jørgen D. E. Budtz (Overdom)
Ernst Schaumburg-Müller (Dom)

Vi havde en dejlig dag.«

Hvad man i ungdommen nemmer

Af Jens Henriksen ('26)

Fortsat fra side 763

Skopas, virksom i det 4. århundredes begyndelse, skal have været blandt de første billedhuggere, der magtede at give udtryk for indre skiftende bevægelse; i et epigram siges om et af hans værker: »Kunstneren har besjælet marmorets«, og selv om det kan lyde som en frase, synes i virkeligheden styrken i Skopas' kunst at bero herpå. Også Praxiteles formåede at give udtryk for sjælelige følelser, og med udviklingen af evnen til at differentiere det menneskelige øgedes kunstens repertoire. Nu var det store menneskes tid inde og æresstøtten målet for den kunstneriske skaben. Gør vi derfor i tid et spring på et sekel, når vi fra Doryforos - forherligelsen af legemet - til Sophokles-statuens med dens idealisering af personen; og forflytter vi os yderligere et halvårhundrede frem, møder vi i statuen af Demosthenes højdepunktet af en sand portrættering. Tre enestående græske skulpturer, der intet andet har tilfælles end legemets contraposto.

Statuen af Sophokles viser en helstøbt personlighed, der er sig sine rige evner bevidst og til fulde forstår at nyde dem. Livet igennem synes han fulgt af held, for samtiden stod han som den attiske tragedies ypperste digter, og folket forgudede ham.

Han var født i 496 f.Kr. og døde højt bedaget i 406, men først i 340 f.Kr. blev han på initiativ af taleren og politikeren Lykurgos hædret med en bronzestatue, der blev opstillet ved Athens Dionysos-teater. Den var udført af Praxiteles' sønner, Kefisodotos den yngre og Timachos, der som billedhuggere fulgte deres berømte faders retning. Originalen er gået tabt, og selv om kopiens skrin til opbevaring af skriftruller peger mod digteren, skal det nok snarere ses som en tilføjelse med det praktiske formål at styrke anklen - alle marmorstatuers achilleshæl - mod brud.

Det storslåede billede med dets rolige holdning og ædle udtryk er dog ikke i egentlig forstand et portræt, da talen ikke er om en individualisering, men om en idealisering. Vi har derfor i statuen mere en forevigelse af en konstrueret karakter end en objektiv gengivelse af individet - med andre ord, en lidet tilforladelig skildring af Sophokles.

Når det kan forekomme besynderligt, man i Athen lod berømmelsen forevige uden egentlig portrætlighed, må det erindres, statuen først kom til 66 år efter Sophokles' død, hvor ingen længere havde en præsent erindring om hans ydre. Kunstnerne måtte derfor, når ingen billedlig overlevering forelå, klare sig, som de bedst kunne, og det var naturligvis umuligt at skabe blot et nogenlunde troværdigt portræt af en person, man aldrig havde set. Det blev da også kun til nogle bærende træk, som kunstnerne hentede fra biografiernes forsøgsvisse rekonstruktioner af berømthederens udseende.

Skabt herudfra kunne jeg imidlertid i Ny Carlsberg Glyptotek som et højt interessant supplement studere en buste af den ældede Sophokles, hvori intet er at finde af statuens selvfuldende person med de viltre lokker. Her er digteren gengivet noget »tyndere i toppen« og med den beskedne hårfylde holdt sammen med et uldent hårbånd - tania. Pande og kinder er furede af rynker, men de hævede øjenbryn giver ansigtet et præg af spændthed, hvor panderynkerne, som Frederik Poulsen så malende har udtrykt det, »kun er Reflekser af Brynenes stolte Linier, der som et Par Ørnevinger synes at løfte Oldingens Tanker mod Høje Maal«. Et fængslende kunstværk, troligt inspireret af tragedien »Oidipus i Kolonos« med digterens skildring af den ulykkelige konges livsafslutning.

I klædedragtens perfekte foldekast,

der så effektivt understøtter hele statuens karakter, haves et klart udtryk for med hvilket mesterskab, man forstod at udnytte klædebonnet som plastisk virkemiddel.

Den dannede græker kendte man på smagen, hvormed han over den kjortelformede, ofte knækorte chiton bar sin store, frit slyngende kappe - himation. Efter tidens mode skulle begge arme være dækkede og knæene holdes skjulte, og til sikring af kappens rette fald havde man i hjørnerne anbragt små, indsyede metalvægte.

Af statuens rigt nuancerede draperi-behandling fremgår tydeligt, at Sophokles forstod at klæde sig. Himations ender er kastede over venstre skulder og side, således at armen helt er skjult, mens hånden samler stoffet, der trækkes stramt over underkrop og ben. På højre side lader kappefolden kun hånden fri, der hviler mod brystet, og Julius Lange har interessant påpeget, at mens man med venstre hånd uvilkårligt tager sig til hjertet, slår man sig med højre hånd deklamatorisk på brystet, og noget sådant fornemmes også her.

På trods af den utvivlsomme idealisering giver den betagende statue et godt indtryk af Sophokles' magtfulde personlighed, kunstnerne har nemlig ikke blot formået at give et billede af ånd og forstand, men også af en mand, hvis ydre fremtræden er præget af sikkerhed og anstand - den attiske kavaler par excellence, der gør det forståeligt, at Perikles benyttede digteren som diplomatisk sendebud.

Gipsafstøbningen af Sophoklesstatuen gav mig gennem form, linier og stilling en klar forståelse af tidens kunstneriske udtryksmåde, men selvsagt ingen forestilling om stofkarakteren af den kopi, hvorfra afstøbningen stammede. Det blev derfor en uforglemmelig oplevelse, da jeg for mange år siden i Roms Lateranmuseum for første gang stod over for selve marmorstatuen. Indtrykket var overvældende, for først da følte jeg, billedstøtten ligesom udstrålede en ophøjet værdighed af samme storladne ædelhed som digterens tragedier.

Demosthenes (383-33 f.Kr.) uddannede sig til sagfører på trods af, at han havde en medfødt skavank, der vanskeliggjorde offentlig optræden. Hans stemme var nemlig ikke blot svag, men desuden behæftet med en stammen og

læspen, der gjorde udtalen yderst mangelfuld.

Det skulle imidlertid lykkes Demosthenes med opbydelse af en beundringsværdig energi og viljestyrke at bekæmpe sit alvorlige handicap. Om måden beretter anekdoten, han stående ved havet styrkede røsten ved at overdøve bølgenes brusen og kurerede sin stemme ved at tale med småsten i munden, hvad der gav lektor Götzsche anledning til med sit særprægede lune at kalde taleren »De - små - stenes«

Frigjort af stemmelidelseerne studerede han talekunst og blev, da han havde tilegnet sig alle retorikkens kunstgreb med sin stringente bevisførelse og advokatoriske behændighed snart sagfører, man søgte. - Yderligere skulle han som varmtfølelse patriot og frihedsven blive sjælen i Athens stormagtsdrøm, idet han som svoren fjende af makedonerkongen Philip satte alt ind på at komme dennes magtudøvelse til livs gennem en række fremragende taler - de såkaldte »philippiske«. +)

Demosthenes' enestående veltalenhed i forbindelse med en betagende mimik og gestikulation gjorde ham til græsk oldtids største retor, men som politiker slog alle hans bestræbelser fejl; Grækenlands frihed gik tabt, og da det stod taleren klart, han havde spillet falit, tømte han giftbægeret.

Også han skulle blive genstand for en noget forsinket æresbevisning, idet der skulle forløbe 42 år, inden man på foranledning af hans nevø Demochares i 280 f.Kr. fik hædret fædrelandsvennen med en bronzestatue udført af billedhuggeren Polyeuktos. Den blev opstillet på Athens torv i nærheden af de tolv store guders alter og i skyggen af et af de ældgamle platantræer, som Athens store statsmand Kimon havde ladet plante små 200 år tidligere.

Nu krævede tiden imidlertid livagtighed af kunstværket, og den i Demosthenes-statuen så udtalte naturalisme vidner da også utvetydigt om den håbløse kamp, der furede hans pande, rynkede de magre kinder og mørkede blikket. Det er et portræt frataget al livsglæde, et billede af sortseeren, om hvem Plutarchos har sagt: »Mørk alvor var stedse udbredt over han åsyn og sjældent veg det bekymrede og grublende præg fra hans pande«.

Selv bygningsfejlen ved munden, som Demosthenes led under i sin ung-

dom, er medtaget, gjort synlig ved en skævhed og den udstående overlæbe - en virkelighedstro gengivelse, der kun lader sig forklare ved, Polyeuktos må have haft et ældre portræt som forbillede.

Kappen, der holdes ind til kroppen af begge arme, lader højre side af brystet og skulderen blottet - nøgne partier, der røber legemet ikke har været underkastet atletikkens tugt, skuldre, bryst og de magre arme med den slappe hud hører indendørsmennesket til.

Denne højst interessante fremstilling bekræfter, at den hellenistiske kunst ikke blot havde blik for alderdommen, som man nu tilstræbte at gengive uforfalsket, men også havde kendskab til menneskets anatomi. Hidtil havde kunstnerne hentet deres viden fra sportspladserne, hvor de nøje jagttog atleternes nøgne legemer i bevægelse og hvile - grækerne drev jo sport upåklædt; men omkring 300 f.Kr. var man ved dissektion begyndt at analysere legemets bygning. Disse undersøgelser gjaldt selvfølgelig i første række lægevidenskaben, hvorfor det tog nogen tid, inden kunstnerne viste de høstede erfaringer interesse, men efterhånden skulle disse føre til en mere og mere korrekt gengivelse af legemets overflade og kunstens væsen blev med den nærgående natursandhed rigere, mere intim som i Demosthenes-statuen, hvor der utilsløret er gjort rede for alderdommen med dens legemlige forfald.

Ser vi derimod på talerens noget ejendommelige klædedragt, lader den i korrekthed adskilligt tilbage at ønske. En bred, snoet fold er trukket tværs hen over brystet, mens kappens ene snip er kastet frem over venstre skulder, hvor den falder ned med en tung, lodret fold. I denne måde at bære himation på, har vi en person blottet for al forfængelighed, hvad der er i strid med foreliggende kilder, der karakteriserer taleren som ikke så lidt af en dandy - en mand, der lagde vægt på elegance i under- som overtøj, og som sørgede for, kappen bevarede det perfekte foldekast, selv når han i sin iver gestikulerede voldsomt. I statuen findes intet af denne Demosthenes' interesse for klædedragten; åbenbart har det været Polyeuktos magtpåliggende også gennem draperibehandlingen at forstærke indtrykket af ulykke og sorg.

Hvor græsk plastik til en begyndelse

ofrede det sjælelige for det legemlige, er de indre rørelser her gjort til det alt-overvejende - en utvivlsom fuldtro karakteristik, der hæver dette dybt tragiske billede til et højdepunkt inden for alverdens portrætkunst. Det er derfor ikke mærkeligt, vor store kontrafejer, Thorvaldsen, i sin afstøbningsamling havde en bustegengivelse af Polyeuktos' forgræmmende græker.

De romerske marmorkopier, der kendes, er efter al sandsynlighed gengivelser med variationer af bronzeoriginalen, der for længst er gået tabt. Afstøbningen på Herlufsholm svarer stort set til det marmoreksempel, der findes i Vatikanet. Til forskel er blot, at skrinet med skriftrullerne ved talerens venstre fod, der i lighed med Sophokles-statuen er anbragt som en ankelforstærkende foranstaltning, på skolens eksemplar er erstattet af en støttestøtte.

Mangen en dansk Romafarer har utvivlsomt i Vatikanets vidunderlige marmorverden ladet sig fængsle af dette virkelighedstro og formfuldendte portræt. Carsten Hauch, der første gang gæstede Rom 1825-27, og som følte sig stærkt draget af antikken, beretter således, hvordan hans beundring vakte, da han stod over for »den ypperlige Statue af Demosthenes med en Pappirulle i Hånden.«; og da Julius Lange gjorde sin første rejse til den evige stad i 1862, kunne han skrive hjem: »I Vatikanets museum har jeg truffet min Demosthenes«.

For mit vedkommende skulle oplevelsen ikke blive helt den samme, da jeg for første gang traf på Demosthenes i pavens palads, og forklaringen var den enkle, at jeg fra København kendte statuen noget bedre end både Hauch og Lange. For det første havde man kort efter vort århundredes begyndelse - hidrørende fra et andet eksemplar af statuen - fundet hænderne, der i overensstemmelse med bronzeoriginalen ikke bar en skriftrulle, men havde fingrene flettede - et græsk udtryk for dyb sorg, dernæst lykkedes det i 1927 Ny Carlsberg Glyptotek i England at erhverve en fremragende, usædvanlig velbevaret kopi i pentelisk marmor, hvis manglende underarme med de foldede hænder blev tilføjede i gips.

På Herlufsholm var det altså taleren med skriftrullen i hænderne jeg havde for mig - i Glyptoteket taberen med de flettede fingre.

Den store retor håbede, han som politiker kunne kalde Themistokles' og Perikles' glørværdige dage tilbage, men de tider var forbi, de storpolitiske forudsætninger manglede, og Demosthenes var ingen Themistokles. Han var født for sent og med sin fejlvurdering af de magtmidler, landet rådede over, stred han håbløst for en fortvivlet sag. Hans politiske evner stod beklageligvis ikke mål med hans oratoriske, og et samtidigt epigram forkynder da også: »Hvis din arms styrke, Demosthenes, havde

været på højde med din ånds, var Hellas aldrig kommet under fremmed åg«.

Men dette til trods har den attiske friheds sidste store stridsmand urokket bevaret sit navn i historien, hvor han side om side med Sophokles står som en af græsk åndslivs største personligheder.

Som statuer skulle de imidlertid - som i livet - blive forskelligst tænkelige, den enes indtagende ydre hyllet i idealismens forskønnelseskåbe, den andens sorgfyldte indre blottet ved en ufor-

beholden individualisering.

I erindringen retter jeg mine skridt mod museumsgangen og føler mig overbevist om, Heis i sit Elysion fryder sig ved at vide, at de to store grækere har fået tilbagegivet deres retmæssige pladser.

Tag til Herlufsholm og hils på dem!

+1 Den første af disse blev i 1913 oversat af daværende adjunkt på Herlufsholm Henrik Bang.

Rettelse til 1. del:

Side 763, 1. sp. f. n., læs 1888.

Side 763, m. sp. f. n., læs *Uno crure insistere*. □

*Herloviaersamfundet lancerede til
Fugleskydningen nye SWEAT-SHIRTS*

Mørkeblå med stor hvid ibskal på forsiden

Størrelse XL
PRIS: **200 kr.**

For de yngste årgange
dog kun 170 kr.

SEND check på beløbet samt
tydelig ÅRGANG, NAVN og
ADRESSE til

Thomas Jermiin
INTER-MEDIA A/S
Niels Hemmingsensgade 7-9
Postboks 2089
1013 København K.

*Der er
begrænset
lager, så
bestil i god
tid inden
jul. Bestil-
lingerne
vil blive
ekspederet i
den
rækkefølge,
de
indkommer
i.*

GENERALFORSAMLING 1990

afholdes 21. marts 1990.

I HERLOVIANERENS martsnummer bringes sted, tid, dagsorden regnskab m.v.

Personalia

1928

Fhv. civildommer *Kjeld Ellehaug Hansen* er i begyndelsen af november måned 1989 afgået ved døden i en alder af 78 år. Kjeld E. Hansen tog juridisk embedseksamen i 1933 og var de følgende år dommerfuldmægtig i flere jyske byer foruden Københavns amts nordre birk. En tid var han konstitueret dommer i Østre Landsret, og i 1959 blev han dommer i Bogense, 11 år senere civildommer i Haderslev. Efter sin pensionering deltog han i Advokaternes Retshjælp, og havde da haft flere tillidshverv, blandt andre revisor i Sparekassen i Frederikshavn, formand for afvandingskommissionen i Odense og for Landvæsens- og Jordfordelingskommissionen i Sønderjylland samt for Overvoldgiftsretten.

1938

Advokat *Kurt Møller* kunne den 6. november 1989 fejre sin 70 års føds-

selsdag blandt andet ved en reception i Dansk Tiptjeneste, hvis statslige tilsynsførende *Kurt Møller* har været siden 1981. Blandt andre Berlingske Tidende bragte et udførligt portræt af *Kurt Møller* - med hovedvægten lagt på fødselarens mangeårige tilknytning til dansk idræt, i forbindelse med hvilken eksempelvis kan nævnes formandskabet for Dansk Idrætsforbund (1969-78) og for Danmarks Olympiske Komité (1977-81).

1940

I serien »Det var dengang« i Danmarks Radio P1 den 7. oktober 1989 blev dele af *Jens Frederik Lawaetz'* udsendelse fra Herlufsholm den 14. januar 1938 genudsendt. Blandt de medvirkende var daværende discipel *Sven Tito Achen*, der med eksempler redegjorde for opbygningen af det herlovienske sprog - et radiofonisk forstudium til den bog, som *Achen* udgav i maj 1940.

Læge *Lorenz Ferdinand*, der som bekendt er en stor naturven og har været formand for Dansk Ornitologisk Forening, har lavet en serie fuglemodeller, som senere er blevet støbt i Kina, der har rige traditioner for både støbning og dekoration. Foreløbig sælges serien på 15 fugle, bl.a. edderfugle, gås, gravand, svane, lunde og troldand, i Danmark og Sverige.

Ingeniør *Erik Kähler* (III) (1936) er den 13. september 1989 afgået ved døden. *Erik Kähler* blev ingeniør fra Odense Teknikum og var ansat i forskellige firmaer, før han i midten af 1950'erne bosatte sig i Korsør. Her forestod han tegnestuen på *Kählers Tøglværk* og skorstens-elementfabrik.

1950

Den frie konkurrence på telefonselskabernes fremtidige marked stiller

i dag store krav til omstilling af de danske selskaber. I KTAS går omstillingsprocessen ikke stille af, og i »stormenes centrum« befinder sig den administrerende direktør *Per Ammitzbøll*, der blev portrætteret den 5. november 1989 i Berlingske Søndag.

1951

Under den 1. september 1989 er hofmarskal hos Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen, *Jan Søren Haslund-Christensen*, ridder af 1. grad af Dannebrogordenen, udnævnt til kammerherre.

Til chefsekretær Aase Randstoft Duevej 24, 6 - 2000 Frederiksberg

Undertegnede medlem af HERLOVIANERSAMFUNDET melder adresseforandring således:

Navn: Stilling: Årgang:

Tidligere adresse: Telefon:

Fremtidig adresse: Telefon:

Gældende fra:

(Skriv venligst tydeligt, maskin- eller blokskrift)

Telefonisk melding undtagelsesvis: Privat 31 19 12 29, kontor 31 26 66 40.

DANMARKS PÆDAGGISKE
STUDIESAMLING
LERSØ PARKALLE 101
2100 KØBENHAVN Ø

Nej - det er ikke en fejltagelse. Det er faktisk rigtigt. Der er ikke mere personaliastof denne gang.

Personaliaredaktøren støver selv meget stof op ved læsning af aviser og publikationer.

Men medlemmernes medvirken er ved at forsvinde. Det er da uforståeligt, når så mange udtaler, at personaliastoffet er det første, de kaster sig over.

Hvorfor så ikke medvirke, ved at indsende de ny-

heder, I har? Hvorfor medvirker de unge ikke? Det er jo DEM, som lægger mærke til, hvad der sker med etatens, professionens, erhvervets ældre kamrater. Thi de ældres udnævnelser, ansættelser m.v., gi-

ver de unge fingerpeg om deres egne muligheder.

Specielt: Der er *ikke* noget latterligt i at udsende oplysninger vedrørende dig selv. RED.

Alt i Herlovianerudstyr hos

RINGSTEDGADE 2 - NÆSTVED - TELF. 72 03 90